

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący SSR del. Dariusz Podyma

Protokolant Magdalena Adamus

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2017 r. w Częstochowie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. B., P. B. (1)

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę i rentę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda A. B. kwotę 50.000 zł. (pięćdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami w wysokości 8 % od dnia 3 października 2015 r do dnia 31 grudnia 2015 r , z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości 7 % od dnia 1 stycznia 2016 r z zastrzeżeniem kolejnych ustawowych odsetek za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty,

2. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda A. B. rentę po 150 zł. (sto pięćdziesiąt złotych) miesięcznie poczynając od dnia 24 maja 2016 r płatną do dnia 10 każdego kolejnego miesiąca,

3. oddala powództwo A. B. o zapłatę i rentę w pozostałym zakresie,

4. zasądza od powoda A. B. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 10.944,24 zł. (dziesięć tysięcy dziewięćset czterdzieści cztery złote i dwadzieścia cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

5. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki P. B. (1) kwotę 50.000 zł. (pięćdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami w wysokości 8 % od dnia 3 października 2015 r do dnia 31 grudnia 2015 r , z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości 7 % od dnia 1 stycznia 2016 r z zastrzeżeniem kolejnych ustawowych odsetek za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty,

6. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki P. B. (1) rentę po 150 zł. (sto pięćdziesiąt złotych) miesięcznie poczynając od dnia 24 maja 2016 r płatną do dnia 10 każdego kolejnego miesiąca,

7. oddala powództwo P. B. (1) o zapłatę i rentę w pozostałym zakresie,

8. zasądza od powódki P. B. (1) na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 10.990,44 zł. (dziesięć tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt złotych i czterdzieści cztery grosze)) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

9. nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Częstochowie kwotę 4.774,25 zł. (cztery tysiące siedemset siedemdziesiąt cztery złote i dwadzieścia pięć groszy) tytułem kosztów sądowych tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa, których obowiązku uiszczenia nie mieli powodowie.

UZASADNIENIE

W dniu 24 maja 2016 r A. B., P. B. (1) wniosli o zasądzenie od (...) S.A. w W.;

- po 450 000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 3 października 2015 r do dnia zapłaty,
- na rzecz A. B. po 960 zł miesięcznej renty uzupełniającej,
- na rzecz P. B. (1) po 1460 zł miesięcznej renty uzupełniającej, oraz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu żądania podniesiono, że 18 sierpnia 2013r małoletni A. B., P. B. (1) jadąc, jako pasażerowie samochodem D. D. nr rej (...) uczestniczyli w wypadku, w którym na skutek poniesionych obrażeń w dniu 29 sierpnia 2013 r zmarł ojciec małoletnich D. B.. Sprawca wypadku objęty był ochroną ubezpieczeniową OC pozwanego. W postępowaniu likwidacyjnym wypłacono A. B. 50 000 zł oraz rentę po 542 zł miesięcznie, P. B. (1) 50 000 zł oraz rentę w wysokości po 542 zł miesięcznie. Przyznane zadośćuczynienie jest niewystarczające. Dzieci dla zmarłego D. B. były priorytetem. Rodzina spędzała wspólnie wiele czasu. Po śmierci ojca to matka musiała przejąć większość obowiązków. P. B. (1) pozbawiona została poznania swego ojca i nawiązania więzi emocjonalnych, co stanowi ogromne obciążenie. Przy ustalaniu wysokości renty uwzględniono, tylko uzyskiwane zarobki zmarłego, natomiast bardzo ważnym jest poświęcanie przez D. B. bardzo dużego czasu na opiekę nad dziećmi i dbanie o ich wychowanie. W dniu 2 września 2015 r pozwany został do zapłaty, okres 30 dniowy upłynął 2 października 2015r, dlatego żądanie zapłaty odsetek od 3 października 2015 r jest uzasadnione.

W odpowiedzi na pozew z dnia 19 sierpnia 2016r pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu stanowiska podniesiono, że powodowie podali jedynie lakoniczne i bardzo wybiórcze twierdzenia w praktyce bez rzetelnych dowodów na poparcie zgłoszonych roszczeń. Powodowie nie udowodnili roszczenia w części przewyższającej już wypłacone kwoty zadośćuczynienia i renty. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał powodom po 874,35 zł renty rodzinnej. Dochód na członka rodziny przed wypadkiem wynosił 1529,27 zł. Pozwana przyznała powodom różnicę. Zakwestionowała wyliczenie kosztów utrzymania dziecka na kwotę 3000 zł, jako nieudowodnione, nierealistyczne i niewiarygodne.

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

W dniu 18 sierpnia 2013r małoletni A. B., P. B. (1) uczestniczyli w wypadku, w którym na skutek poniesionych obrażeń w dniu 29 sierpnia 2013 r zmarł ojciec małoletnich D. B.. Sprawca wypadku objęty był ochroną ubezpieczeniową OC wykupioną u pozwanego Towarzystwa. W dniu 9 września 2015 r małoletni powodowie zgłosili Towarzystwu szkodę. Pozwana przyznała A. B. i P. B. (1) zadośćuczynienie po śmierci osoby bliskiej w wysokości 50 000 zł, oraz miesięczną rentę po 542 zł. Okoliczności bezsporne.

W dniu zdarzenia 18 sierpnia 2013r A. B. miał 7 lat P. B. (1) rok. Wypadek miał miejsce w drodze powrotnej rodziny z wakacji. Sprawcą wypadku była matka powodów R. B., która doznała poważnych obrażeń ciała. D. B., R. B. i powodowie przed wypadkiem stanowili młodą prawidłowo funkcjonującą rodzinę. W rodzinie prawidłowo kształtowało się nawiązywanie więzi uczuciowej i społecznej. Rodzina wspólnie spędzała wolny czas, miała plany na przyszłość. Oboje rodzice uczestniczyli aktywnie w sprawowaniu opieki i wychowywaniu dzieci. W rodzinie nie dochodziło do żadnych konfliktów, wspólnie zaspokajali potrzeby materialne. Wspólnie spędzony czas sprzyjał budowaniu i zachowaniu równowagi emocjonalnej. W szczególności A. B. i D. B. spędzali z sobą wiele wolnego czasu. Były to wspólne zabawy, gry, ale również wspólnie spędzony czas przy drobnych pracach budowlanych wykonywanych przez D. B. przy domu. Relacje ojca i syna były bardzo silne i pozytywne. Początkowo powód nie rozumiał skutków wypadku, nie rozumiał płaczu matki i osób najbliższych. W związku ze złym stanem zdrowia R. B. opiekę nad dziećmi w dużej mierze przejęła najbliższa rodzina. Powód utracił poczucie bezpieczeństwa. Silne przeżywanie śmierci ojca przez matkę i brak ojca wywołał traumatyczne doznania. Doznania te miały silny wpływ na zachowanie powoda. Pojawił

się lęk przed utratą najbliższych i uczucie cierpienia po stracie ojca. Powód sztuczną obojętnością próbuje ukryć nierozwiązany emocjonalnie problem utraty ojca. W związku z pojawieniem się lęku i strachu wystąpiły problemy ze snem, koszmary senne, nagle wybudzenia. A. B. obawia się o utratę matki i siostry. W swoim zachowaniu wykazuje nadopiekuńczość w stosunku do młodszej siostry. W szkole unika kontaktów z rówieśnikami nie jest zainteresowany wyjazdami na wycieczki szkolne. Próbuje zachowywać się jak osoba dorosła i odpowiedzialna. W domu podejmuje próby przejęcia części obowiązków związanych z codziennymi pracami domowymi. Jednocześnie ma poczucie bezradności i zagrożenia, co wskazuje na cechy zespołu stresu pourazowego. Traumatyczne doznania spowodowały zakłócenie w poważnym stopniu poczucie bezpieczeństwa dziecka i świadomość przewidywalności świata i zdarzeń, które są potrzebne do prawidłowego rozwoju osobowości oraz odgrywają ważną rolę w dalszym funkcjonowaniu społecznym, szkolnym i psychicznym dziecka. Jest to długotrwały uszczerbek na zdrowiu emocjonalnym.

Powódka P. B. (2) nie poznała ojca, obraz i pamięć o ojcu przekazuje jej najbliższa rodzina. Obecnie powódka zaczyna świadomie odczuwać brak ojca. Zauważa, że inne dziewczynki mają tatę a ona nie. Nie jest w stanie jeszcze zrozumieć tej sytuacji, pojawia się uczucie zazdrości. Sama konstruuje odpowiedzi i wierzy, że „tata siedzi na chmurce wysoko”. Fakt ten jednak wywołuje u niej smutek i podobne odczucia zauważa u brata i mamy. Powódka ma pamiątki – zdjęcia po zmarłym, próbuje podejmować rozmowę ze zmarłym, podobnie zachowuje się na grobie ojca. Jest dzieckiem, które „lubi się stroić” by pokazać ojcu jak wygląda. Brak ojca dezorganizuje budującą się emocjonalność powódki, co będzie przekładać się na całość jej funkcjonowania w okresie dorastania i dorosłości jak również na obraz jej osobowości.

Przed zdarzeniem wypadkowym rodzina utrzymywała się z dochodów D. B. i R. B.. Dochody małżonków były porównywalne. Na podstawie dokumentów przedłożonych przez powodów w postępowaniu likwidacyjnym ustalono miesięczny dochód na jednego członka rodziny przed wypadkiem na kwotę ok. 1529 zł. netto. Do wyliczenia przyjęto dochód D. B. na poziomie 4903 zł. netto i dochód R. B. na poziomie 3332 zł. netto. Kwotę pomniejszono o 2118 zł stanowiącą stałe miesięczne wydatki. Po wypadku dochody na jednego członka rodziny wynoszą 987 zł. Ustalona kwota uwzględnia tak jak poprzednio stałe wydatki miesięczne w wysokości 2118 zł. Decyzją z dnia 5 listopada 2014 r ZUS przyznał powodom rentę rodzinną po 874,35 zł. netto. Pozwany przyznał dodatkowo rentę na rzecz każdego z powodów w wysokości 542 zł.

dowód: decyzja ZUS z dnia 5 listopada 2014 r k- 41, 42, zeznania świadków D. P. zapis nagrania 00.07.23 do 00.47.03 k - 61 - 63, E. P. zapis nagrania 00.51.54 do 01.16.48 k- 63, 64, opinie biegłego sądowego U. B. k- 79-82, uzupełniająca ustana zapis nagrania 00.02.55 do 00.09.46 k- 103, 104, zeznania przedstawiciela ustawowego powodów R. B. zapis nagrania 00.16.41 do 00.48.40 k- 104-106.

Część poczynionych ustaleń, głównie dotyczących zasady odpowiedzialności pozwanego jest bezsporna. Sąd nie zakwestionował zeznań świadków, przedstawicielki ustawowej i treści opinii biegłej sądowej. Wniosków dowodowych przeciwnych nie złożyła strona pozwana. Zeznania świadków i przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów były proste, szczere, wzajemnie się uzupełniały i potwierdzały. Były też zdaniem Sądu wiarygodne, dlatego Sąd dał im wiarę. Opinie biegłej sporządzone zostały z zachowaniem wszelkich wymogów wiedzy fachowej. Co istotne biegła wskazała na metodologię sporządzenia opinii, nie bazowała tylko i wyłącznie na osobowym materiale dowodowym, ale przeprowadziła również badania powodów wymagające wiedzy specjalistycznej. W sposób wszechstronny i wyczerpujący ustaliła wszystkie istotne okoliczności pozwalające na ustalenie stanu zdrowia powodów i związku tego stanu zdrowia ze śmiercią ojca. Biegła rzeczowo również w opinii ustnej uzupełniającej do wszystkich zarzutów pozwanego. Opinia była logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego. Pozwany nie zgłosił wniosków dowodowych zmierzających do zakwestionowania wniosków końcowych opinii. Mając to na uwadze Sąd ustalając stan faktyczny, ale i również oceniając wysokość żądań pozwu oparł się zarówno na treści zeznań jak i na treści opinii.

Spór dotyczy wysokości żądania zapłaty zadośćuczynienia i wysokości przyznanej powodom renty. Zgodnie z podstawowa i ogólną regułą dowodową ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne – art. 6 kc. Nie budzi żadnych wątpliwości Sądu, że powodowie w związku ze tragiczną śmiercią ojca doznali i doznają poczucia krzywdy i cierpienia. Naruszone zostało prawo powodów do życia w pełnej rodzinie. Spornym pozostaje bardzo oceny element tj. wysokość szkody. Nie ma matematycznej możliwości wyliczenia

należnego zadośćuczynienia w sytuacji utraty osoby najbliższej. Tylko i wyłącznie na podstawie orzecznictwa sądów powszechnych i Sądu Najwyższego wypracowana została praktyka, która zawiera wskazówki dla ustalania wysokości takiego zadośćuczynienia. Podstawą prawną żądania zadośćuczynienia jest art. 446 § 4 kc - Sąd może także przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Powodowie stracili ojca w bardzo wczesnej fazie swojego życia. Fakt ten zdaniem Sądu ma i będzie miał ogromny wpływ na ich życie. Podkreślenia wymaga fakt, iż zdarzenie, za skutki, którego pozwana ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą, wynikają z przestępstwa. ... Skutek deliktu w postaci śmierci powoduje naruszenie dobra osobistego pod postacią prawa do życia w rodzinie, czyli prawa do szczególnej więzi emocjonalnej łączącej najbliższych członków rodziny, a zwłaszcza, dzieci z rodzicami. Nie ma wątpliwości, że ta szczególna więź jest objęta ochroną przez art. 23 i 24 k.c. W przypadku jej nie mamy do czynienia z krzywdą wynikającą z uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia rodziców, lecz krzywdą wynikającą z pozbawienia prawa do życia z rodzicami i pielęgnacji łączącej ich więzi rodzinnej – wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 7 sierpnia 2014 r. I ACa 212/14, LEX nr 1506246. Podobnie stanowisko - śmierć osoby najbliższej, z którą poszkodowana była mocno emocjonalnie związana narusza dobro osobiste. Taka więź stanowi bowiem wartość powszechnie uznaną w społeczeństwie, akceptowaną przez system prawny, ściśle związaną z osobą ludzką...Sprawca wypadku, za którego odpowiedzialność ponosi także zakład ubezpieczeń, swoim zachowaniem prowadzącym do śmierci osoby wprost oddziałuje na więzi rodzinne występujące pomiędzy bliskimi – z uzasadnienia wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 20 lutego 2014 r. I ACa 1586/13, LEX nr 1563512.

Nie ulega wątpliwości, iż naruszone zostały wskazane powyżej dobra osobiste powodów tj. prawo do życia w pełnej rodzinie i nawiązywania więzi rodzinnej. Oceny żądań dokonać należy zarówno pod względem subiektywnych odczuć poszkodowanego, jaki i przy zastosowaniu obiektywnych kryteriów. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 marca 2016 r. I ACa 800/15, LEX nr 2017670, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2015 r. II CSK 595/14 LEX nr 1809874) . W niniejszym postępowaniu istotnym dowodem są opinie biegłej, również z uwagi na wiek powodów. Trudno, bowiem ocenić subiektywne odczucia tak młodych osób jak powodowie. Wnioski opinii w bardzo dużym stopniu pozwalają na taką ocenę, ale przede wszystkim pozwalają na ustalenie obiektywnych kryteriów potrzebnych do dokonania oceny żądań. Z opinii jasno wynika bardzo traumatyczny obraz następstw zdarzenia dla obojga powodów. Skutki i konsekwencje dla powodów wywołane śmiercią ojca są trwałe i nieodwracalne. Wypadek zdeorganizował budującą się emocjonalność, co będzie przekładać się na całość ich funkcjonowania w okresie dorastania i dorosłości jak również na obraz ich osobowości. Krzywda nie jest pojęciem ustawowo definiowalnym. Żądanie zapłaty zadośćuczynienia należy ocenić według kryteriów naruszenia dóbr osobistych osób uprawnionych w rozumieniu art. 23 kc, 24 kc w zw. z art. 448 kc. Kryteria stanowią katalog otwarty, ustawodawca nie sprecyzował kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia, pozostawiając w tym zakresie swobodę sądowi orzekającemu. Zadośćuczynienie ma na celu kompensatę doznanej krzywdy, ma także na celu złagodzenie doznanych cierpień. Okoliczności wpływające na wysokość tego świadczenia, to między innymi: dramatyzm doznań, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny. Jednocześnie wysokość zadośćuczynienia musi być rozważana indywidualnie i przedstawiać dla poszkodowanego odczuwalną wartość ekonomiczną, adekwatną do warunków gospodarki rynkowej, przy czym należy kierować się kryteriami zobiektywizowanymi, nie zaś poprzestawać na subiektywnych odczuciach pokrzywdzonego – wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 czerwca 2016 r. I ACa 503/15 ,LEX nr 2076747. Żądanie powodów zapłaty zadośćuczynienia w łącznej wysokości po 500 000 złotych jest zdecydowanie zawyżone i wprost prowadzi, w przypadku jego uwzględnienia do nieuzasadnionego wzbogacenia. Ocena Sądu wynika to z istniejącej praktyki orzeczniczej. Celem zadośćuczynienia nie jest naprawienie szkody materialnej. W ocenie Sądu przyznanie powodom łącznie po 100 000 zł zadośćuczynienia (po 50 000 zł wypłacono w postępowaniu likwidującym szkodę), jest adekwatne do naruszenia dóbr osobistych powodów. Kwota po 100 000 zł nie jest symboliczna, jest to wysoka kwota również mając na uwadze obecnie istniejące relacje finansowe. Jest również adekwatna do dramatycznych skutków, jakie wywołało zdarzenie. W utrwalonym orzecznictwie sądów powszechnych dominuje pogląd o kompensacyjnym charakterze zadośćuczynienia, oznacza to, iż wysokość zadośćuczynienia nie może stanowić kwoty symbolicznej, lecz musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość - wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu 8 listopada 2005 roku, I ACa 329/05,LEX nr 186505. W kontekście wskazanych przesłanek ustalenia wysokości zadośćuczynienia, zwrócić należy uwagę na zasygnalizowany obowiązek wynikający z art. 6 kc. Strona powodowa nie wykazała inicjatywny

dowodowej by uzasadnić i udowodnić żądanie przyznania bardzo wysokiego zadośćuczynienia. Przytoczone przez powodów orzecznictwo sądów oraz wskazany rozmiar naruszonych dóbr osobistych jest standardowe i nie odbiega od innych podobnych zdarzeń i sytuacji, w których śmierć poniosła osoba najbliższa. Powód nie udowodnił faktów, uzasadniających przyznanie wyższego zadośćuczynienia. W takiej sytuacji żądanie zadośćuczynienia ocenić należało, jako rażąco wygórowane i rażąco odbiegające o przyznawanych w podobnych sprawach.

Podobnej natury wątpliwości rodzi żądanie zasądzenia renty. Wątpliwości nie budzi zasada odpowiedzialności, ale podobnie jak przy żądaniu zadośćuczynienia wysokość należnej powodom renty. Zgodnie z art. 446 § 2 kc - osoba, względem której ciążył na zmarłym ustawowy obowiązek alimentacyjny, może żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody renty obliczonej stosownie do potrzeb poszkodowanego oraz do możliwości zarobkowych i majątkowych zmarłego przez czas prawdopodobnego trwania obowiązku alimentacyjnego. Przesłanki do uznania zasadności renty zostały uznane przez pozwanego. Pozostaje, zatem obowiązek powodów do udowodnienia wysokości należnej im renty. Zdaniem Sądu powodowie nie przedłożyli i nie zawnieśli żadnego dowodu, który uzasadniałby przyznanie renty w wysokości określonej przez powodów. Co również istotne uzasadnienie roszczeń jest wysoce lakoniczne i ogólnikowe. Jedyńm środkiem dowodowym przedłożonym przez powodów są niepodpisane wydruki ze strony internetowej zatytułowany koszty utrzymania dziecka w wieku szkolnym. Wydruki te nie mogą stanowić dowodu dla udowodnienia rzeczywistych kosztów utrzymania powodów. Już ich treść budzi poważne wątpliwości czy nie są to z jednej strony dane statystyczne, z drugiej czy nie zawierają wydatków hipotetycznych a nie rzeczywistych. Powodowie nie złożyli podobnego wydruku utrzymania dziecka z okresu przed wypadkiem. Już choćby z tego powodu, budzący wątpliwości wydruk nie może być poddany weryfikacji. Strona pozwana dodatkowo zakwestionowała to wyliczenie. Pomimo tego powód zaniechał inicjatywy dowodowej nie zgłosił dowodów na udowodnienie wyliczenia renty. Żądanie zapłaty renty nie zostało choćby w niedużym zakresie udowodnione. W tej sytuacji Sąd oparł się przy ustalaniu renty na danych pochodzących od stron na etapie likwidowania szkody, oraz informacji ZUS – decyzji o przyznaniu renty rodzinnej. Strona powodowa nie kwestionowała sposobu wyliczenia kwoty 542 zł. Zakwestionowała jedynie pominięcie wszystkich starań w zakresie wychowania i opieki zmarłego ojca – k 4. Jest to jedyny zarzut podniesiony przez powodów, co do wyliczenia wysokości renty. Zdaniem Sądu błędny. Analiza zgromadzonego materiału dowodowego uprawnia do zajęcia stanowiska, że obowiązki opieki i wychowania dzieci był wspólnie uzgodnione przez rodziców i jeżeli się różniły to jedynie z uwagi na czas i rozmiar wykonywanej pracy i nie w stopniu, który nakazywałby ten element wyeksponować i uwzględnić przy ustalaniu wysokości renty. Podział obowiązków był zbliżony, praca rodziców zaś uzależniona była od ich kwalifikacji i możliwości na rynku pracy. Oboje rodzice, co wynika z zeznań świadków wspólnie i zgodnie zajmowali się dziećmi. Nie ma podstaw by różnicować ten element opieki i wychowania dzieci i by element ten był okolicznością istotną dla ustalenia wysokości renty. Oceniając żądanie zasądzenia renty Sąd uwzględnił wysokość renty przyznanej przez ZUS w wysokości 874,35 zł netto, renty odszkodowawczej w wysokości 542 zł netto przyznanej przez pozwaną. Zdaniem Sądu, aby dochody na jednego członka były zbliżone do tych sprzed wypadku - 1529 zł. netto – należało orzec o rencie uzupełniającej w wysokości 150 zł na rzecz każdego z powodów. Uwzględnienie renty z ubezpieczenia, której celem jest kompensata utraconych dochodów w związku ze śmiercią osoby najbliższej, jest konieczne por. – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 1974 r II CR 261/74, LEX 7524 - renta odszkodowawcza przewidziana w art. 446 § 2 k.c. ma na celu wyrównanie szkody poniesionej przez śmierć osoby obowiązanej do alimentacji. W rozpoznawanej sprawie szkoda ta została częściowo pokryta rentą z ubezpieczenia społecznego. Podobne stanowisko wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 kwietnia 2015 r. III AUa 1085/14, LEX nr 2023141 - renta rodzinna jest świadczeniem ubezpieczeniowym, o charakterze majątkowym i alimentacyjnym. Prawo do niej powstaje w razie ziszczenia się ryzyka ubezpieczeniowego w postaci utraty żywiciela rodziny, który przed śmiercią miał ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniał warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń. Celem tego świadczenia jest zapewnienie ustawowo określonej grupie podmiotów, do których utrzymania przyczyniał się on bezpośrednio przez śmiercią kompensaty środków utrzymania utraconych, bądź pomniejszonych wskutek śmierci zobowiązanego do alimentacji. Renta rodzinna w polskim systemie prawnym jest świadczeniem niejako "zastępczym" w stosunku do prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, które miał zmarły żywiciel. Prawo do renty rodzinnej jest zatem prawem pochodnym, a jego podstawową funkcją jest zapewnienie środków utrzymania krewnym i powinowatym, którzy nie są w stanie utrzymać się samodzielnie. Ten alimentacyjny cel renty rodzinnej

powinien być uwzględniany w procesie interpretacji i oceny uregulowań dotyczących tego świadczenia. W kontekście zaniechana dowodowego powodów w zakresie udowodnienia wysokości żądania renty przyjęcie wyliczenia opartego na danych z postępowania likwidacyjnego i orzeczenia ZUS jest właściwe.

Reasumując, z powodów wyżej omówionych, mając na uwadze zaniechania dowodowe powodów Sąd obniżył żądanie zadośćuczynienia z kwot po 450 000 zł do kwot po 50 000 zł na rzecz każdego z powodów, jak również obniżył żądania renty do kwoty po 150 zł miesięcznie (żądanie A. B. 960 zł, żądanie P. B. (1) 1460 zł) oddalając powództwa w pozostałym zakresie. W związku z brakiem określenia w żądaniu pozwu daty, od której powodowie domagają się zasądzenia renty, Sąd przyjął dzień wniesienia pozwu, jako powstanie wymagalności tego roszczenia. Odsetki za opóźnienie zasądzono od dnia 3 października 2015 r do dnia zapłaty. Zgodnie z art. 481 § 1 k.c., odsetki ustawowe przysługują uprawnionemu za samo opóźnienie w spełnieniu świadczenia, niezależnie od tego, czy wierzyciel poniósł szkodę i choćby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Sąd rozstrzygający spór w niniejszym procesie przychylił się do poglądu wyrażonego w wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2011 r., I CSK 243/10) – że wymagalność roszczenia o zadośćuczynienie za krzywdę, a tym samym i początkowy termin naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie w jego zapłacie zależy od okoliczności każdego indywidualnie rozpatrywanego przypadku, co oznacza, że datą początkową biegu odsetek ustawowych może być zarówno dzień wyrokowania, jak i dzień poprzedzający datę wydania przez sąd orzeczenia zasądzającego stosowne zadośćuczynienie. W tej sytuacji jest to data bezpośrednio następująca po upływie 30 dniowego terminu przewidzianego do likwidacji szkody. Nie budzi, bowiem wątpliwości, iż żądanie było uzasadnione, co do zasady a jedynie jego wysokość wynikająca oceny ustalonych faktów była inna.

Koszty procesu rozliczono na podstawie art. 100 kpc. A. B. wygrywa spór w 11,22 %, w 88,78 przegrywa, P. B. (1) wygrywa w 11,07 %, przegrywa w 88,93 %. Koszty poniesione przez A. B. to 14 400 zł zastępstwo procesowe, 2000 zł opłata sądowa, koszty poniesione przez P. B. (1) to 14 400 zł zastępstwo procesowe, 2000 zł opłata sądowa. Koszty poniesione przez pozwaną to po 14 400 zł zastępstwo procesowe. Mając na uwadze wynik sporu zasądzono od powoda A. B. na rzecz pozwanego Towarzystwa kwotę 10 944,24 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, od pozwanej P. B. (1) na rzecz pozwanego Towarzystwa kwotę 10 944,24 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. O kosztach należnych Skarbowi Państwa opłata sądowa po 21 076 zł i wydatek na opinie biegłej po 193,86 zł, orzeczono przy zachowaniu wskazanej proporcji rezultatu sporu na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nakazując pobrać od pozwanego łącznie kwotę 4774,25 zł (11,22 % kosztów powoda, 11,07 % kosztów powódki).